

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง ภาษาไทยถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดี คงกำเนียด

กิจกรรม “สังเกตคำนำเรื่อง”

ปักบ้านก่อนเจ้า

เมื่อบ้านก่อนเต๊อ

กลับบ้านก่อนนะ

หลบบ้านแล้วหนา

ภาษาไทยถิ่น ในวรรณกรรมท้องถิ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้
๒. วิเคราะห์คำภาษาถิ่นจากวรรณกรรมท้องถิ่นได้
๓. เห็นคุณค่าของภาษาถิ่น

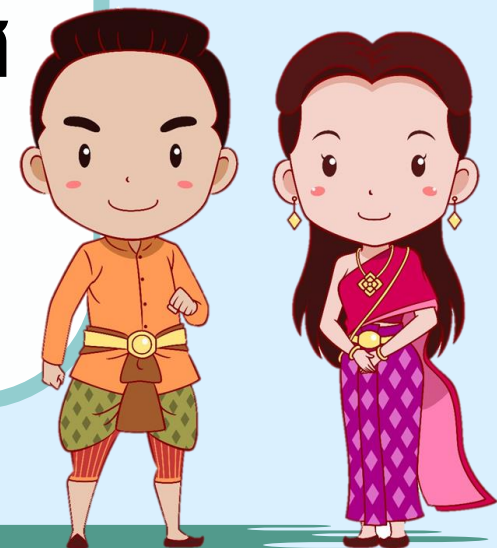

ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยซึ่งเป็นที่ยอมรับให้ใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารทางราชการและในการศึกษาทั่วประเทศ

ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่น หมายถึง ภาษาย่อยของภาษาไทยที่ใช้สื่อสารกันในห้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทย และมีความแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น เพื่อการสื่อความหมายความเข้าใจกันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ

ลักษณะของภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นมีความเฉพาะ คือ ทั้งถ้อยคำและสำเนียง แสดงถึงเอกลักษณ์ ลักษณะความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นของแต่ละภาคของประเทศไทย ซึ่งบางที่จะเรียกว่า ภาษาท้องถิ่น เช่น ภาษาถิ่นใต้ ก็มีภาษาสงขลา ภาษานคร ฯลฯ

ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นเหนือ

ภาษาถิ่นอีสาน

ภาษาถิ่นกลาง

ภาษาถิ่นใต้

กิจกรรม
“ใส่ใจภาษาถิ่น”

ภาษาถิ่นเหนือ

กึ่งเต็งแต้ ๆ เน้อ

ภาษาถิ่นอีสาน

คิดฮอดหลาย

ภาษาถิ่นกลาง

คิดถึงมาก

ภาษาถิ่นใต้

หนักถึงขาด

ภาษาถิ่นเหนือ

กิ่น

ภาษาถิ่นอีสาน

กิ่น

ภาษาถิ่นกลาง

รับประทาน

ภาษาถิ่นใต้

กิ่น

ภาษาถิ่นเหนือ

ลำแต้ ๆ

ภาษาถิ่นอีสาน

แซ่บอีหลี

ภาษาถิ่นกลาง

อร่อยมาก

ภาษาถิ่นใต้

ทรอยจั่งฮู้

ภาษาถิ่นเหนือ

ขี้จู้

ภาษาถิ่นอีสาน

ขี้ตั่ว

ภาษาถิ่นกลาง

โกหก

ภาษาถิ่นใต้

ขี้ฮก

ภาษาถิ่นเหนือ

➔ ปีกบ้าน

ภาษาถิ่นอีสาน

➔ เมื่อบ้าน

ภาษาถิ่นกลาง

➔ กลับบ้าน

ภาษาถิ่นใต้

➔ หลบบ้าน

เพลง กล่อมเด็ก

อ้อ ซา ซา
แก้วแก่นไ้
นายให้่อยากกินซัน
นายให้่อยากกินปลา
มีเข้าเย็นสองสามก้อน

หลับสองตาอย่าให้
แม่จ้ก้ออ้อซาซา
บ่มีไฟไพหา
บ่มีไฟไพล้อน
ป้อนแล้วลวดหลับไฟ

เพลง พวงมาลัย

เอั้ระเหยลอยมา
ไหว้คุณพระรัตนตรัย
ไหว้คุณบิดรมารดา
ท้ังคุณครูบาอาจารย์
ฉันจะว่าเพลงพวงมาลัย
พ้อช่อมะกอกพ้อดอกมะขวิด

ยกมือวันทาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
และเทพให้อันมีฤทธิ์
ที่เลี้ยงลูกมารอดชีวิต
ให้ความชำนาญรุ่งเรืองวิทย์
ขอจงกล่าวได้สมตั้งใจ
ขออย่าให้ติดขัด เอย

เพลง แคน

ฟังเนอเจ้าพวกหมู่ชายฮาม
เผิ่นได้จัดแบ่งไว้มีอยู่เจ็ดคน
ตั้งชียกมากกล่าวให้เห็นเหตุผล
แต่ผิดลักษณะใจบ่คือกัน

ฉันสิบอกไปตามครองเมียดีฮ้าย
ให้มันหายกังวลความชมของบ่าว
เบิ่งตัวคนก็คือกันนั้นละ
นี่แหละข้อสำคัญให้พากันสังเกต

เพลง ชาน้อง

ยาผีนเหอ

ต้องจำต้องจอง

อยากกลัวอยากอ้อย

ต้องเขอต้องคาเพราะยาผี

อย่ากินมากนักเลยพ่อเนื้อทอง

ต้องเขอต้องคาเพราะยาผี

น้องสาวน้อยจะเชื่อให้กิน

นั่งไหนไหนอนนั้น

กิจกรรมพัฒนาทักษะ
การวิเคราะห์คำภาษาถิ่น
ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๘
เรื่อง “ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น”

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๘
เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น
๒. สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำแก่นักเรียน
๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๘

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๘
เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาถิ่น แล้วตอบว่าเป็นภาษาถิ่นใด พร้อมทั้งบอก
ความหมาย

เพลง ใหญ่แล้วอดเอา

“...ลูกเจ้ากินผักตงปาย ลูกขวยจะได้กินผักตงเก๊า
กำดีแม่บอกแม่สอนเจ้า อดเอาใหญ่แล้วเนื้อลูกขวย
ค่าน้ำหอมมันหันทราย นอนหงายหอมมันหันฟ้า
วันเดือนเคลื่อนไปไผ่บ่ท่า ลูกหล้าใหญ่แล้วหื้ออดเอา...”

เพลง ใหญ่แล้วอดเอา ผู้แต่ง ณัฐรุณี ศรีหมอก

เนื้อเพลงใหญ่แล้วอดเอา เป็นภาษาถิ่น.....

๑. คำ..... ความหมาย.....
๒. คำ..... ความหมาย.....
๓. คำ..... ความหมาย.....
๔. คำ..... ความหมาย.....
๕. คำ..... ความหมาย.....
๖. คำ..... ความหมาย.....
๗. คำ..... ความหมาย.....
๘. คำ..... ความหมาย.....

ใบงานที่ ๘

เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น

ใบงานที่ ๘

เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาถิ่น แล้วตอบว่าเป็นภาษาถิ่นใด พร้อมทั้งบอกความหมาย

ใบงานที่ ๘

เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น

เพลง ใหญ่แล้วอดเอา

“...ลูกเจ้ากินผักต่างป้าย ลูกขวยจะได้กินผักต่างเก้า
กำต้แม่บอกแม่สอนเจ้า อดเอาใหญ่แล้วเนื้อลูกจาย
ดำน้าห้อมันหันทราย นอนหงายห้อมันหันฟ้า
วันเดือนเคลื่อนไปไผ่บ่ท่า ลูกหล้าใหญ่แล้วหื้ออดเอา...”

เพลง ใหญ่แล้วอดเอา ผู้แต่ง ณัฐวุฒิ ศรีหมอก

ใบงานที่ ๘

เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น

เนื้อเพลงใหญ่แล้วอดเอา เป็นภาษาถิ่น.....

๑. คำ..... ความหมาย.....

๒. คำ..... ความหมาย.....

๓. คำ..... ความหมาย.....

๔. คำ..... ความหมาย.....

๕. คำ..... ความหมาย.....

ใบงานที่ ๘

เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น

๖. คำ..... ความหมาย.....
๗. คำ..... ความหมาย.....
๘. คำ..... ความหมาย.....
๙. คำ..... ความหมาย.....
๑๐. คำ..... ความหมาย.....

ตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๘

เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น

เนื้อเพลงใหญ่แล้วอดเอา เป็นภาษาถิ่นเหนือ

๑. คำ ลูกเจ้า	ความหมาย ตื่นเช้า
๒. คำ ตางป้าย	ความหมาย ยอดผัก
๓. คำ ลูกขวย	ความหมาย ตื่นสาย
๔. คำ ตางเก้า	ความหมาย ก้านผัก
๕. คำ กำ	ความหมาย คำ

ใบงานที่ ๘

เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น

๖. คำ ตั้	ความหมาย ที่
๗. คำ ลูกจาย	ความหมาย ลูกชาย
๘. คำ หื้อ	ความหมาย ให้
๙. คำ หั้น	ความหมาย เห็น
๑๐. คำ ไผ	ความหมาย ใคร

ใบงานที่ ๘

เรื่อง ภาษาถิ่นในวรรณกรรมท้องถิ่น

๑๑. คำ บ่ท่า

ความหมาย ไม่รอ

๑๒. คำ ลูกหล้า

ความหมาย ลูกคนสุดท้อง

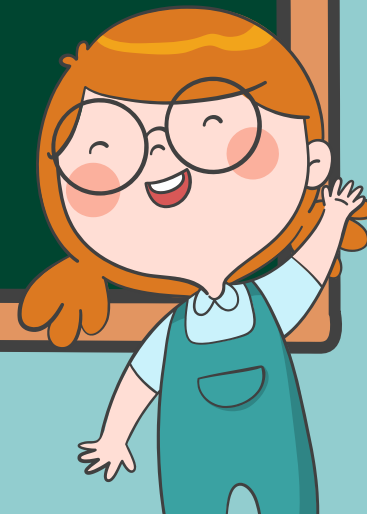
An illustration of a classroom. A female teacher with brown hair, wearing glasses, a light blue short-sleeved shirt, and a dark blue skirt, stands to the left of a large green chalkboard. She is holding a yellow folder. The chalkboard has white Thai text on it. In the background, there is a wooden desk with a chair, a bookshelf with colorful books, a round clock on the wall, and a framed certificate. The room has light blue walls and a light brown floor.

คำถามชวนคิด

ภาษาถิ่นมีความสำคัญอย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

การอ่านหนังสือนอกเวลาเพื่อส่งเสริมความรู้

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใ้ความรู้ที่ ๙ เรื่อง การอ่านหนังสือตามความสนใจ
๒. ใ้งานที่ ๙ เรื่อง เขียนสรุปความรู้ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th

